

ЗВІТ

за результатами моніторингу умов проживання переміщених за кордон осіб в таборі для розміщення біженців «Tegel» (місто Берлін, Федеративна Республіка Німеччина)

Мета моніторингового візиту: додержання прав переміщених за кордон осіб на належні умови проживання у місці тимчасового проживання.

Склад моніторингової групи:

заступник директора департаменту – начальник відділу прав внутрішньо переміщених осіб Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Закаблук Владислав Артурович;

начальник відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Городенська Тетяна Анатоліївна;

головний спеціаліст відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Білан Аліна Володимирівна;

головний спеціаліст відділу прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Гарнага Павло Євгенійович.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Загальна інформація

«Tegel» – це табір, розташований на території колишнього аеропорту, який складається з адміністративних блоків та окремих наметів для тимчасового перебування біженців з різних країн, зокрема, для українців.

«Tegel» розрахований на одночасний прийом 6500 осіб.

Табір знаходиться в підпорядкуванні Департаменту з питань біженців Міністерства праці та соціальних питань Федеративної Республіки Німеччина, при цьому, матеріальне забезпечення табору покладається на Німецький Червоний Хрест.

«Tegel» за своїм призначенням є розподільчим центром і не розрахований на довготривале проживання, однак, майже усі біженці проживають в таборі більше передбачених 3 днів. Середній термін перебування осіб у таборі – 150 днів.

Разом з тим, стандарти проживання у «Tegel» та у м. Берлін в цілому законодавчо не регламентуються, в той же час, привести умови проживання в «Tegel» у відповідність до загальноприйнятих умов проживання у Федеративній Республіці Німеччина не вдається через велику кількість проживаючих у таборі та неможливість тимчасово виселити усіх проживаючих одночасно.

Розташування

Заклад знаходиться за адресою: Flughafen Tegel 1, 13405, м. Берлін, Федеративна Республіка Німеччина.

Наповненість

На момент візиту, в таборі перебувало понад 3000 українців, з них 550 дітей віком до 17 років та 44 особи з інвалідністю та/або маломобільних особи, стан здоров'я яких є тяжким і які потребують постійного стороннього догляду. Орієнтовний розподіл жінок та чоловіків в «Tegel» 50/50 (приблизно 1500 жінок і 1500 чоловіків).

На сьогодні в «Tegel» також здійснюється прийом осіб з інших країн, які прибувають до Федеративної Республіки Німеччина.

Водночас, адміністрація «Tegel» має намір повністю закрити табір. Для цього вони активізували роботу щодо переселення біженців з табору до інших шелтерів, гуртожитків, соціальних та приватних квартир. За жовтень-листопад 2024 року з «Tegel» переселено до іншого житла в межах м. Берлін більше 1 000 українців. В той же час, до табору щотижнево прибуває 150-250 нових українських біженців.

Паралельно з процесом розселення біженців, адміністрація «Tegel» здійснює заходи із покращення умов проживання в наявних приміщеннях. Крім того, реалізується експериментальний проєкт, в рамках якого будується новий житловий корпус із значно більшим обсягом вільного простору на одного проживаючого. Його відкриття планується протягом найближчих декількох місяців.

Вартість проживання

Проживання осіб здійснюється на безоплатній основі.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання)

Опалення табору здійснюється централізовано.

Водозабезпечення: холодна та гаряча вода подається централізовано.

Електропостачання централізоване.

Умови проживання

Кожен намет поділений на окремі секції-блоки, в яких наявні двоповерхові ліжка з матрацом, подушкою та постільною білизною. Відгороджені ліжка умовними ширмами. Кількість осіб, що проживає в блоці становить від 10-14 осіб. Принцип гендерності не застосовується. Є блоки в яких живуть біженці з різних країн. В кожному наметі є окремі шафи з кодовими замками, в яких особи можуть залишити речі.

Харчуванням у таборі трьохразове, здійснюється шляхом надання готових страв для вживання. Кожен день на стендах вивіщується оновлене меню на день (сніданок, обід та вечеря), для маленьких дітей є можливість взяти спеціальне харчування.

Наявні умивальники та пральні машини. В кожному наметі розташовані туалети, душові кімнати, які поділені за гендерним принципом. В наметах є окремі стенди де роздають гігієнічні набори.

Противожежна безпека

Наявна протипожежна сигналізація, вогнегасники. В кожному наметі є охорона. Загальна кількість охорони в «Tegel» орієнтовно 1000 осіб.

Дозвілля

Два рази на тиждень до табору приїжджають викладачі німецької мови, наявні спеціальні кімнати для відпочинку та роботи. На території «Tegel» облаштовані спортивні майданчики (критого та відкритого характеру). Для дітей наявні ігрові зони.

В адміністративних будівлях є стенди з інформацією про курси, кружки, а також

розважальні програми, які пропонуються для мешканців «Tegel».

Доступ до інформації та послуги

Нааявні інформаційні стенди із зазначенням контактів організацій, послуг, якими можуть скористатися особи, які перебувають у таборі.

На території табору функціонує медичний пункт з лікарями загального спрямування, які можуть цілодобово приймати пацієнтів. Більш спеціалізована допомога (супроводження вагітності та пологів, проведення операцій, стоматологічні послуги тощо) надається в інших медичних закладах м. Берлін і медичні працівники «Tegel» сприяють у отриманні українцями такої допомоги.

У «Tegel» працюють представники місцевих органів влади, які надають юридичну та технічну допомогу в оформленні необхідних документів, пошуку місця роботи.

Для спілкування між особами, які звертаються до «Tegel» та працівниками закладу, працюють перекладачі, окрім цього, частина персоналу володіє українською та російською мовами.

Організуються безкоштовні автобусні маршрути для перевезення осіб щодо влаштування їх перебування в інших регіонах Федеративної Республіки Німеччина.

Також в «Tegel» присутні представники громадських організацій, які допомагають з пошуком альтернативного житла для осіб, які перебувають у таборі.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 27 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями «Tegel», звернень не надходило.

**Заступник директора департаменту –
начальник відділу прав внутрішньо
переміщених осіб Департаменту
моніторингу додержання прав
громадян, які постраждали внаслідок
збройної агресії проти України**

Владислав ЗАКАБЛУК

**Начальник відділу прав громадян
на тимчасово окупованих територіях
Департаменту моніторингу додержання
прав громадян, які постраждали внаслідок
збройної агресії проти України**

Тетяна ГОРОДЕНСЬКА

**Головний спеціаліст відділу прав громадян
на тимчасово окупованих територіях
Департаменту моніторингу додержання
прав громадян, які постраждали
внаслідок збройної агресії проти України**

Аліна БІЛАН

**Головний спеціаліст відділу прав громадян,
постраждалих внаслідок збройної агресії
проти України Департаменту моніторингу
додержання прав громадян, які постраждали
внаслідок збройної агресії проти України**

Павло ГАРНАГА